

วิธีแปลรูปวิเคราะห์นามกิตก์

๑. ถ้าเป็นกัตตุรูป กัตตุสาธนะ ในรูปวิเคราะห์ไม่มีศัพท์นาม ให้เพิ่ม ย ในรูปวิเคราะห์ หลัง อิติ ศัพท์ ให้เพิ่ม ต ตามลึงค์ของอัญญบท

เช่น กโรตีติ (อตุถวิคเคน) กตฺตา (ปุคฺคโล)

เพิ่ม. (โย ปุคฺคโล) กโรติ อิติ (โส) (ปุคฺคโล) กตฺตา

แปล. โย ปุคฺคโล อ.บุคคล ไต กโรติ ย่อมกระทำ อิติ เพราะเหตุนั้น โส ปุคฺคโล อ.บุคคล นั้น กตฺตา
ชื่อว่า ผู้ทำ

เช่น กาทพฺพนฺติ การิยํ (กมฺม)

เพิ่ม. (ยํ กมฺม ปุคฺคเลน) กาทพฺพนฺติ (ตํ) การิยํ (กมฺม)

แปล. ยํ กมฺม อ.กรรม ไต ปุคฺคเลน อันบุคคล กาทพฺพํ พึ่งกระทำ อิติ เพราะเหตุนั้น ตํ กมฺม อ.กรรม นั้น
การิยํ ชื่อว่า อันบุคคลพึ่งทำ

๒. ถ้าในรูปวิเคราะห์มีศัพท์นาม ต, อิม, เอต เวลาแปลไม่ต้องเพิ่ม ย แต่หลังจาก อิติ ศัพท์ ให้เพิ่ม ต
ศัพท์นามมา ตามลึงค์ของอัญญบท

เช่น ปิยติ นนฺติ ปิโย (ปุตฺโต)

เพิ่ม. (ปิตา) ปิยติ (ปุตฺต) นนฺติ (โส) ปิโย (ปุตฺโต)

แปล. ปิตา อ.บิดา ปิยติ ย่อมรัก ปุตฺต ซึ่งบุตร น้ นั้น อิติ เพราะเหตุนั้น โส ปุตฺโต อ.บุตร นั้น ปิโย ชื่อว่า
เป็นที่รัก

ตัวอย่าง

๑. วิเนติ เตนนฺติ วินโย (อุปาโย)

แปล. ปุคฺคโล อ.บุคคล วิเนติ ย่อมแนะนำ เตน อุปาเยน ด้วยอุบาย นั้น อิติ เพราะเหตุนั้น โส อุปาโย อ.
อุบาย นั้น วินโย ชื่อว่า เป็นเครื่องแนะนำ

๒. ฌมฺมํ วทติ สีเลนนฺติ ฌมฺมวาทิ (ภิกฺขุ)

แปล. ภิกฺขุ อ.ภิกษุ โย ไต วทติ ย่อมกล่าว ฌมฺมํ ซึ่งธรรม สีเลน โดยปกติ อิติ เพราะเหตุนั้น โส ภิกฺขุ อ.
ภิกษุ นั้น ฌมฺมวาทิ ชื่อว่า ผู้กล่าวซึ่งธรรมโดยปกติ

โครงการพัฒนาบทเรียนออนไลน์และสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาบาลี

๓. ฅมมํ วตตุํ สีสมสฺสชาติ โส ฅมมวาทิ (ภิกขุ)

แปล. วตตุํ อ.อังกลาว ฅมมํ ซึ่งธรรม สีสํ เป็นปกติ อสฺส ภิกขุโน ของภิกขุ นั้น อิติ เพราะเหตุ นั้น โส ภิกขุ อ.ภิกขุ นั้น ฅมมวาทิ ชื่อว่า ผู้มีอังกลาวซึ่งธรรมเป็นปกติ

๔. อวาสนฺติ เอตถาติ โส อวาโส (ปเทโส)

แปล. ฅนา อ.ฅน ท. อวาสนฺติ ย่อมอยู่ เอตถ ปเทเส ในประเทศ นี้ อิติ เพราะเหตุ นั้น โส ปเทโส อ. ประเทศ นั้น อวาโส ชื่อว่า เป็นที่อยู่

๕. มรยเตติ มรณํ

แปล. ปุคฺคเลน อํนํคฺคล มรยเต ย่อมตาย อิติ เพราะเหตุ นั้น มรณํ ชื่อว่า ความตาย

๖. สํวณฺณียติ เอตายาติ สํวณฺณา (วาจา)

แปล. อตฺโถ อ.เนื้อความ ปุคฺคเลน อํนํคฺคล สํวณฺณียติ ย่อมพรรณนา เอตาย วาจาย ด้วยวาจา นั้น อิติ เพราะเหตุ นั้น สวา วาจา อ.วาจา นั้น สํวณฺณา ชื่อว่า เป็นเครื่องอํนํคฺคลพรรณนา

แบบฝึกหัดท้ายบท

จงแปลรูปวิเคราะห์ต่อไปนี้

๑. ปจัน ปาโก

๒. ภตี ภโรตีติ ภติโก (ปุคฺคโล)

๓. ภยํ อิกฺขติ สีเลนาติ ภิกขุ (ฅโน)

๔. ทาทพฺพนฺติ เทยฺยํ (วตฺถุ)

๕. นิสินฺทติ เอตถาติ นิสินฺ (ฐานํ)